

Hyvinvointialueen valmius ja varautuminen

Krista Lyyra
Erityisasiantuntija

19.05.2022

KANSALLINEN RISKIARVIO 2018

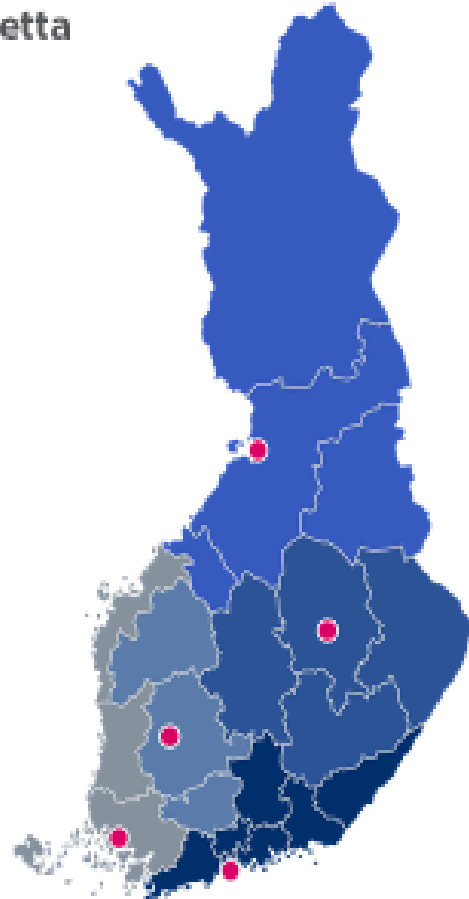
- Pandemia
- Terroristinen isku
- Kyberisku
- Voimahuollon häiriöt
- Sotilaallisen voiman käyttö
- Laajamittainen maahantulo
- CBRNE

Toimintamallit,
Kansallinen ja
alueelliset

Valmius-
suunnitelma

Kansallinen varautuminen

- Viisi yhteistyöaluetta ja valmiuskeskukset
- 21 hyvinvointialuetta

- Kansallisiin riskeihin varautuminen edellyttävät yhdenmukaisia rakenteita ja toimintatapoja
- Hyvinvointialueilla yhdistyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen varautumisen osaaminen
- Toimialakohtainen varautuminen tulee sovittaa yhteen hyvinvointialuekonsernin varautumisen kokonaisuudessa
- Varautumisen yhteistyö kuntiin jäävien toimintojen ja palveluiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa varmistettava
- Yhteistä varautumista tuetaan SM:n ja STM:n yhteistyöllä

Rakenne sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden kehittämisessä

Poikkeusolojen
neuvottelukunta
(31.12.2024 saakka)

Nykytilan
analyysit ja
kehitysesitykset
(ml. lainsäädäntö)

Työvaliokunta ja
jaostot

Valmiussäädösten
toimeenpano
(31.12.2023 saakka)

Ohjausryhmä

Alueelliset
yhteyshenkilöt

* Alueelliset ryhmät

VALSU-portaalin
ohjausryhmä

Järjestämislain
valmistelu ja
toimeenpano

Asetukset / STM

* YTA-neuvottelut
alkuvuosi 2022

*Valmiuskeskusten
yhtenäinen
valmistelu*

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

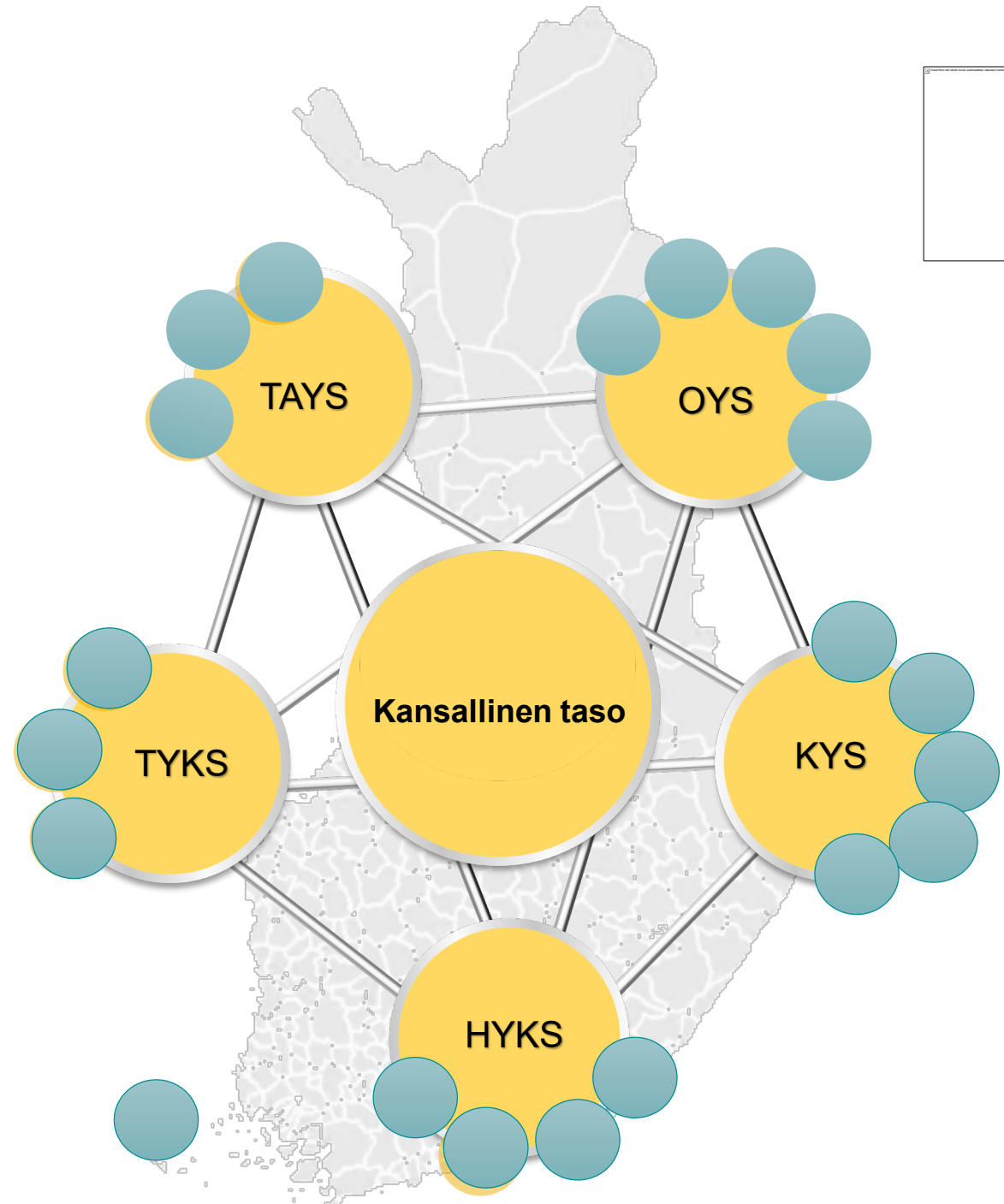
1.1.2023

- Hyvinvointialueiden yhteistyösopimus (36 §)
 - 50 § Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin
 - 51 § Varautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueella
 - 52 § Valtion korvaukset valmiuden ylläpitämiseen ja häiriötilanteiden hoitamiseen
 - 53 § Virka-apu
-
- Edelliset terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain uudet pykälät kumotaan (HE 56/2021)

Viiden malli ja kansallinen kokonaisuus

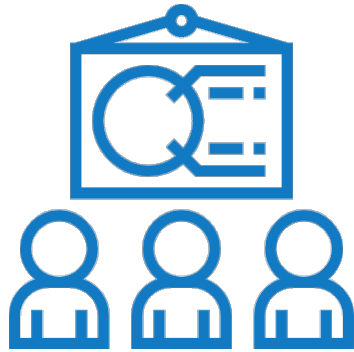
- Viiden mallin pohjana toimivat tulevat YTA-alueet
- YTA-alueilla toimivat sote-valmiuskeskukset
- STM valmiusyksikkö toimii ns. kuudentena valmiuskeskuksena
- Viiden mallia on hyödynnetty mm. koronaan , Ukrainaan ja työtaisteluihin liittyvän tilannekuvan kokoamisessa

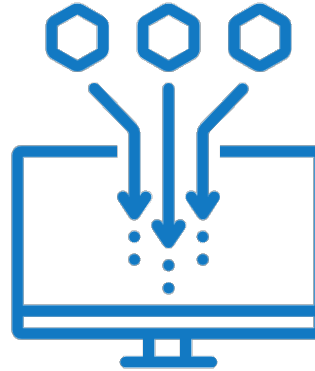
Valmiuskeskuksen toiminnot

**Toimiminen keskitettynä
yhteyspisteenä.**

**Ohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon
valmiussuunnittelua** valtakunnallisten
yhtenäisten periaatteiden mukaisesti. Koulutus ja
harjoittelu.
Protokollat ja mallit.

**Yhteistyöalueen tilannekuvan luominen
ja ylläpitäminen**

Valmiuskeskuksella on tehtäviensä
hoitamiseksi välttämättömät
palvelujärjestelmän toimintaa ja
kuormitusta, henkilöstö- ja
materiaaliresursseja ja tukipalveluiden
toimintaa kuvaavat tiedot

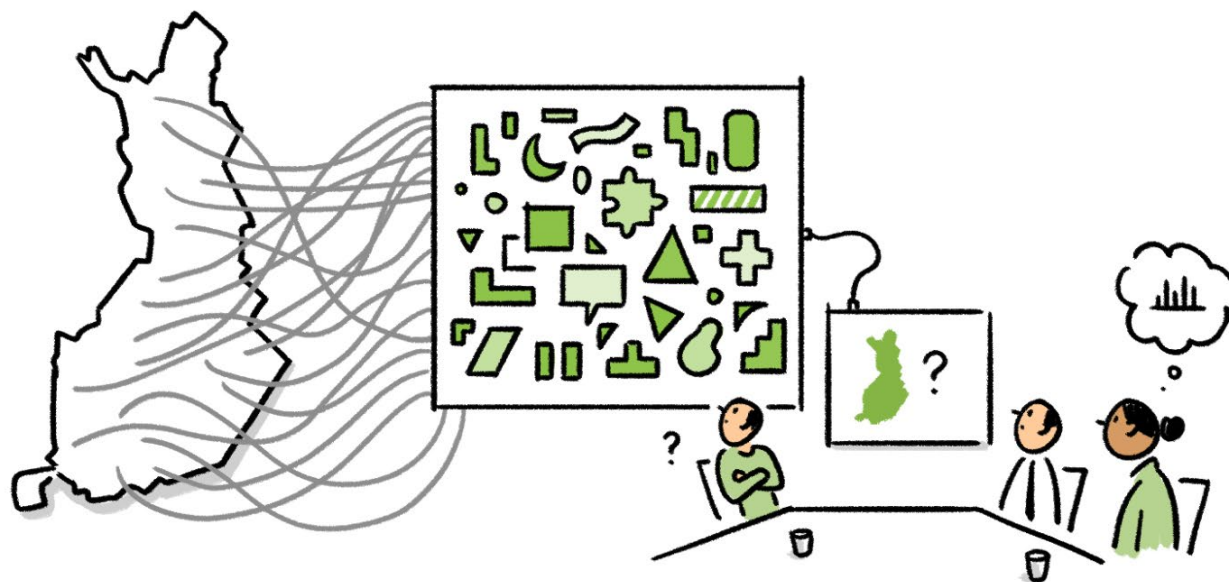

**Vastaanottaa valmiuden säätelyyn liittyvää
tietoa eri toimijoilta.**

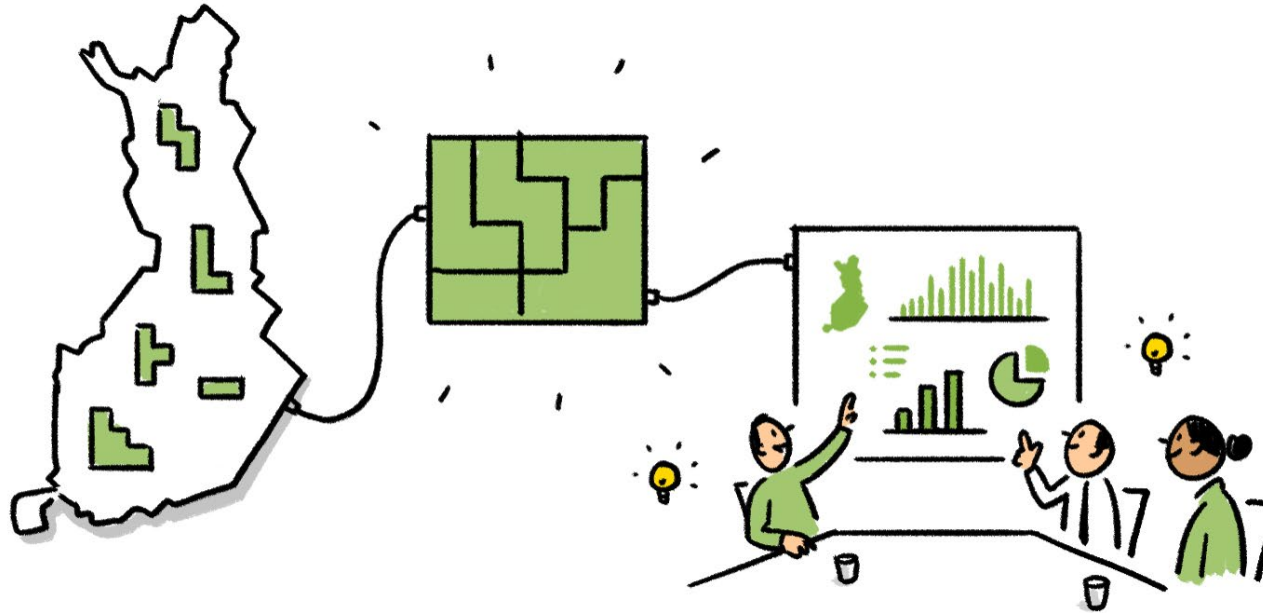
Toiminta ja sen tukeminen eri valmiustiloissa
Resursseja ja erityisosaamista

Tilannekuva

**Kansallista tilannekuvaa
alettiin muodostaa COVID-
pandemian alkaessa**

**Tulevaisuudessa
tilannekuva muodostuu
viiden yhteistyöalueen
kautta**

Kohti kansallista valmiuden tilannekuvaa

Valmiusjohtamisen ja –toiminnan tarpeet edellä

Tietojärjestelmien kehittäminen ei yksin riitä. Tärkeää on myös huomioida organisaatioiden johtamisen ja toiminnan kehitys osana muutosta. On tärkeää muodostaa kokonaissuunnitelma ja -strategia, joissa eri toimijoiden vastuualueita kirkastetaan. Sotejärjestelmän kehityksen on tärkeää luoda joustava valmius reagoida erilaisiin kriiseihin, mitä selkeät roolit, vastuualueet, tietojärjestelmät ja yhteistyösuhteet edistävät.

Kriisiajan tiedontuotannon tulee perustua normaaliajassa olemassa oleviin rakenteisiin ja toimintatapoihin.

Kriisin kohdatessa normaaliajan rakenteiden merkitys korostuu. Olemassa olevat selkeät roolit, hyvät yhteistyösuhteet, korkeatasoinen osaaminen, selkeät tietomallit ja joustavasti toimivat tietojärjestelmät edistävät kriisiajan toimintaa. Ne nopeuttavat yhteistyötä sekä strategisella että operatiivisella tasolla.

Tilannekuvan muodostaminen edellyttää standardointia.

Tiedolla johtaminen edellyttää yhtenäistä näkemystä ja määritelmää seurattavista palveluista. On tärkeää edistää tietojen yhtenäisyyttä ja yhdistettävyyttä, mikä tarkoittaa muun muassa seurattavien palveluiden ja tietojen määrittelyä ja standardointia, jotta soteuudistuksen jälkeen hyvinvointialueiden tuottama tieto on yhdistettävissä kansalliseksi tilannekuvaksi.

Valmiussuunnittelu

Valsu -portaali

Heli Laapotti ▾

TYÖKALUT ▾ MATERIAALIT ▾ YHTEYSTIEDOT OHJEET ▾ HALLINTA ? FI SV

Hae valmiussuunnitelmista

SUUNNITELMAT KARTALLA

+ ERVA / OYS VALMIUSSUUNNITELMAT

+ ERVA / HYKS VALMIUSSUUNNITELMAT

+ ERVA / KYS VALMIUSSUUNNITELMAT

+ ERVA / TAYS VALMIUSSUUNNITELMAT

VALSU PORTAALI

AJANKOHTAISTA

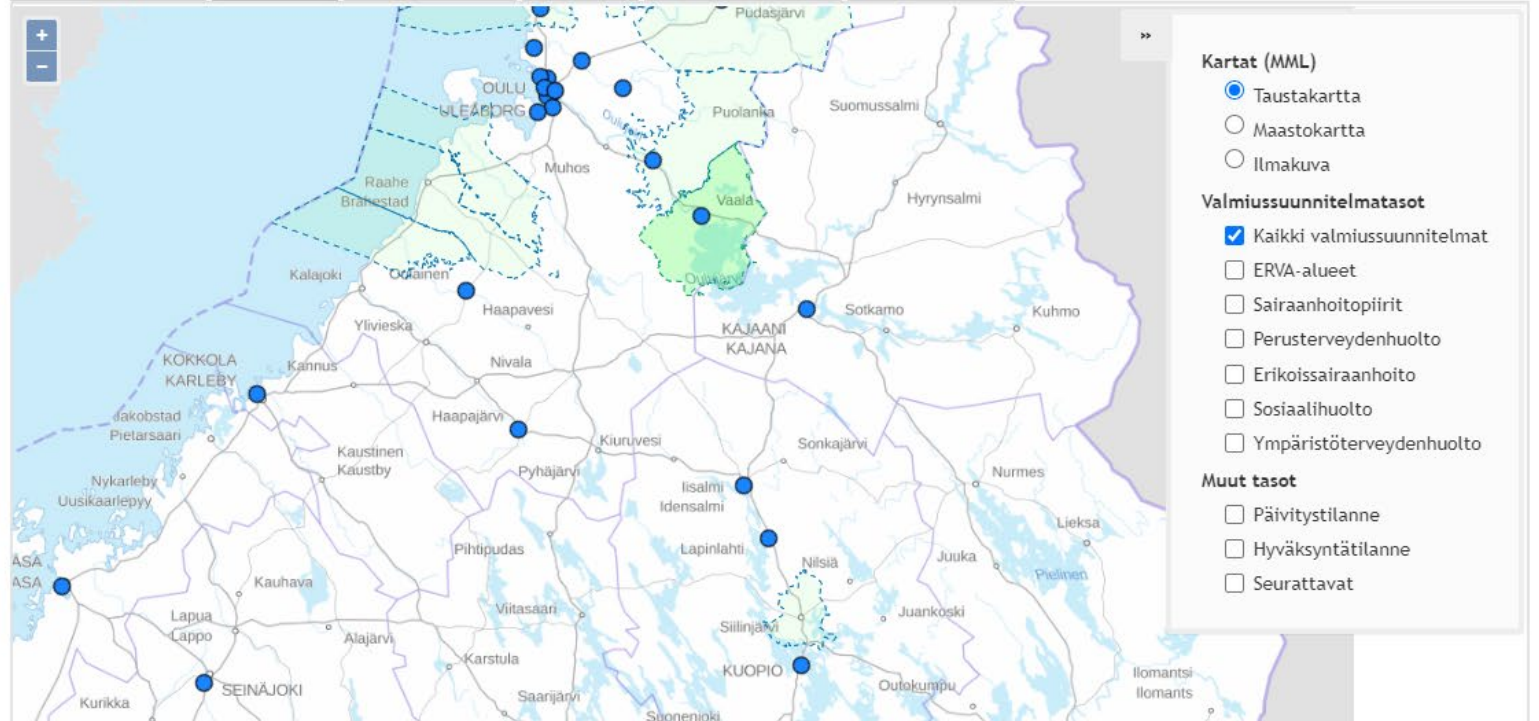
KARTTA

SEURATTAVAT

LINKIT

LIITETIEDOSTOT

KESKUSTELU

➔ 1 VARAUTUMISEN SÄÄDÖSPERUSTEET

➔ 2 TOIMINTA-ALUEEN LYHYT KUVAUS

3 HYVINVOINTIALUEEN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON RISKIARVIO

➔ 4 TILANNEKUVA, PÄÄTÖKSENTEKO JA JOHTAMINEN

4.1 Varhaisvaroitussysteemit

➔ 4.2 Tilannekuvan muodostaminen ja jakaminen

➔ 4.3 Päätöksenteko ja johtaminen

4.4 Kriisiviestintä

4.5 Viranomaisyhteistyö ja virka-apu

➔ 5 TOIMINTA HÄIRIÖTILANTEESSA

5.1 Pandemia

5.2 Terroristinen isku

5.3 Kyberisku

5.4 Voimahuollon häiriöt

5.5 Sotilaallisen voiman käyttö

5.6 Laajamittaisen maahantulon hallinta

5.7 CBRNE

➔ 6 TUKIPALVELUT

7 PALAUTUMINEN HÄIRIÖTILANTEEN JÄLKEEN

Strateginen
Säädökset ja
ohjeet

Operatiivinen
Roolit ja vastuut,
toiminta häiriössä

Taktinen
Resurssit ja **tukipalvelut**

stm.fi ›
@STM_Uutiset ›

Kiitos

krista.lyyra@gov.fi

